

Oceny działalności parlamentu i prezydenta w drugiej połowie sierpnia

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W cyklu miesięcznym monitorujemy społeczny odbiór Sejmu, Senatu i prezydenta.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W sierpniu obserwujemy poprawę notowań Sejmu i – w większym stopniu – pogorszenie opinii o Senacie¹. Działalność izby niższej pozytywnie ocenia teraz ponad jedna czwarta Polaków (29%, od lipca wzrost o 2 punkty procentowe), natomiast niezadowolenie z niej wyraża niemal trzy piąte (57%, spadek o 4 punkty). Praca senatorów spotyka się z aprobatą niespełna jednej trzeciej badanych (31%, spadek o 6 punktów), natomiast krytykuje ją prawie połowa (48%, wzrost o 3 punkty procentowe).

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII–VIII 2023
		2022						2023								
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
w procentach																
Sejm	Dobra	28	26	25	22	25	22	26	26	28	24	25	26	27	29	+2
	Zła	57	62	62	61	59	65	61	60	58	60	61	60	61	57	-4
	Trudno powiedzieć	15	12	13	17	16	13	13	14	14	16	14	13	12	14	+2
Senat	Dobra	31	33	30	29	32	32	33	33	32	29	34	33	37	31	-6
	Zła	49	51	50	49	49	50	46	48	46	51	47	49	45	48	+3
	Trudno powiedzieć	20	16	20	22	19	18	21	19	22	19	19	18	18	21	+3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (400) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

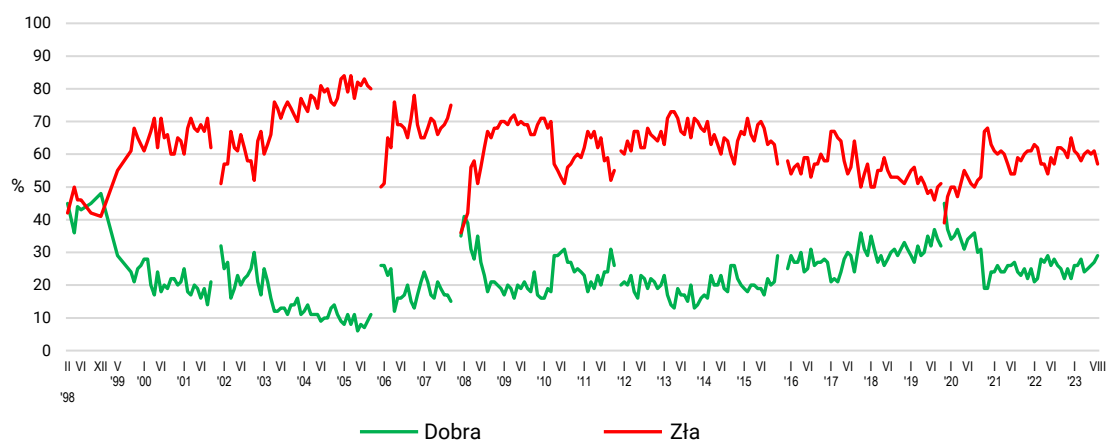
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 14 do 27 sierpnia 2023 roku na próbie liczącej 1024 osoby (w tym: 61,9% metodą CAPI, 24,8% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

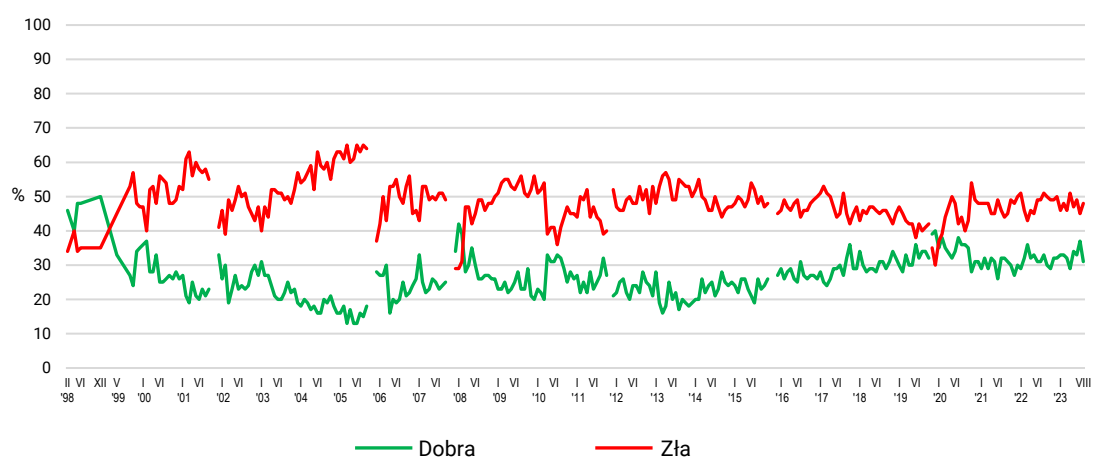
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Z aprobatą o pracy posłów przeważnie wypowiadają się zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości, a także znaczna część osób identyfikujących się z prawicą i najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich kilkakrotnie w tygodniu). Zadowolenie z funkcjonowania izby niższej relatywnie często wyrażają ankietowani po 54 roku życia, mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolnicy), robotnicy niewykwalifikowani, respondenci bierni zawodowo zajmujący się domem lub niepracujący z innych powodów, badani uzyskujący przeciętne dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (od 2000 zł do 2999 zł) i dobrze oceniający własną sytuację materialną. Głosy krytyki dominują w elektoratach ugrupowań opozycyjnych: Koalicji Obywatelskiej, Konfederacji Wolność i Niepodległość, Trzeciej Drogi i Lewicy, ale też wśród badanych identyfikujących się z lewicą i nieangażujących się religijnie. Niezadowolenie zauważalnie częściej niż przeciętnie deklarują

również respondenci o poglądach centrowych, sporadycznie uczestniczący w praktykach religijnych. Ponadto częściej są to osoby w wieku od 18 do 34 lat, mieszkańcy dużych (od 100 000 do 499 999 ludności) i największych (liczących 500 tysięcy lub więcej ludności) miast, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, technicy i średni personel, prywatni przedsiębiorcy, badani pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem, a także uczniowie i studenci. Ponadto krytyka Sejmu częściej niż przeciętnie pojawia się wśród osób uzyskujących najwyższe dochody *per capita* (4000 zł i więcej) lub niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	69	20	11
Lewica*	10	80	10
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	9	87	4
Trzecia Droga*	7	85	9
Koalicja Obywatelska	3	92	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	19	62	19
Niezamierzający głosować	16	63	20

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

Z uznaniem o pracy senatorów wypowiadają się na ogół zwolennicy Koalicji Obywatelskiej i Lewicy. Lepszymi ocenami wyróżniają się także badani o lewicowej lub centrowej orientacji politycznej, nieangażujący się religijnie, a poza tym respondenci mający od 55 do 64 lat, mieszkańcy największych aglomeracji (liczących co najmniej 500 000 mieszkańców), mający wyższe wykształcenie, kadra kierownicza i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy, respondenci pracujący w instytucjach publicznych oraz uzyskujący dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym na poziomie 3000 zł lub wyższym. Najbardziej krytyczni wobec działalności Senatu są potencjalni wyborcy Konfederacji Wolność i Niepodległość oraz ugrupowania rządzącego, a także ankietowani o prawicowych poglądach. Wyróżniają się ponadto najmłodszy badani, mieszkańcy dużych (ale nie największych) miast, najsłabiej wykształceni, technicy i średni personel, robotnicy (wykwalifikowani i niewykwalifikowani), uczniowie i studenci oraz niezadowoleni z sytuacji materialnej swojego gospodarstwa domowego (zob. tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	65	26	9
Lewica*	55	28	17
Trzecia Droga*	37	41	22
Prawo i Sprawiedliwość	24	60	16
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	15	80	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	26	41	33
Niezamierzający głosować	19	55	26

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

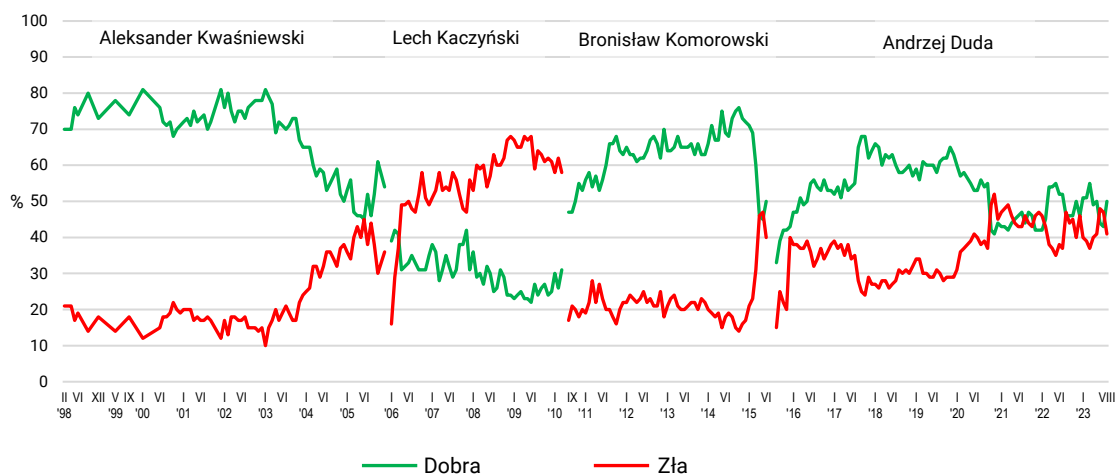
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Wyraźnie lepsze niż w ubiegłym miesiącu są notowania głowy państwa. W sierpniu pozytywnie prezydenturę Andrzeja Dudy ocenia co drugi badany (50%, wzrost o 7 punktów procentowych), a niezadowolenie z niej wyraża dwie piąte (41%, spadek o 6 punktów). Obecne opinie są identyczne z tymi, jakie zarejestrowaliśmy w maju bieżącego roku.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII–VIII 2023
	2022						2023								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
w procentach															
Dobra	52	46	46	46	50	46	51	51	55	49	50	44	43	50	+7
Zła	37	47	44	45	40	46	40	39	37	40	41	48	47	41	-6
Trudno powiedzieć	11	7	10	9	10	8	9	10	8	11	9	8	9	9	0

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Pozytywne opinie o obecnej prezydenturze pojawiają się najczęściej wśród zwolenników rządzącego ugrupowania, wśród głosujących na Andrzeja Dudę w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku oraz deklarujących prawicowe poglądy polityczne i najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne. Są one także częste wśród osób uczestniczących w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, a ponadto wśród respondentów powyżej 54 roku życia, mieszkańców wsi, mających wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, badanych pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), robotników (wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych), jak również wśród uzyskujących przeciętne dochody *per capita* (od 2000 zł do 2999 zł). Z kolei głosy krytyki dominują w elektoratach Koalicji Obywatelskiej i Lewicy, a także wśród głosujących w II turze wyborów prezydenckich na Rafała Trzaskowskiego i identyfikujących się z lewicą. Przeważają też wśród zwolenników Konfederacji WiN i Trzeciej Drogi, wśród osób identyfikujących się z politycznym centrum oraz nieangażujących się religijnie lub sporadycznie uczestniczących w praktykach religijnych. Dezaprobata często pojawia się również wśród badanych poniżej 45 roku życia, mieszkańców dużych miast (liczących co najmniej 100 000 ludności), wśród respondentów najlepiej wykształconych, kadry kierowniczej i specjalistów, techników i średniego personelu, prywatnych przedsiębiorców, badanych pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem, wśród ankietowanych uzyskujących wysokie dochody *per capita* (3000 zł lub więcej) i niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę aneksową 3).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	96	2	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	34	62	5
Trzecia Droga*	23	63	14
Lewica*	17	79	4
Koalicja Obywatelska	7	92	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	41	37	22
Niezamierzający głosować	40	45	15

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

TABELA 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	84	11	6
Głosujący na Rafała Trzaskowskiego	9	85	6
Niegłosujący	39	44	17

W sierpniu obserwujemy poprawę notowań Sejmu i prezydenta, pogorszyły się natomiast oceny pracy Senatu. Zmiany te współwystępują ze wzrostem poparcia dla rządzącego ugrupowania, zarejestrowanym w tym miesiącu².

Opracował

Michał Feliksiak

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w drugiej połowie sierpnia”, sierpień 2023 (oprac. M. Feliksiak).